

34(054-5)
(197-1)

Велечоу нови инвентар бр.

1942 год.

Београд.

Поштарина плаћена.

Год. XX

НОВИ САД 15. III. 1940.

Број 3

Годишња претплата Д. 120.

Лист излази месечно

ЗБИРКА

ОДЛУКА ВИШИХ СУДОВА

КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

XX
1940

ВЛАСНИК И УРЕДНИК:

Др. НИКА Ј. ИГЊАТОВИЋ
СУДИЈА КАСАЦИОНОГ СУДА У НОВОМ САДУ

Садржај: 57 Прековремени рад. — 58 Тражење обезбеђења по Гл. Контроли, Општински бележник није наредбодавац. 59 Испуњење „по могућности“. — 60 Установљење мана по § 347 трг. зак. — 61 Надлежност за привр. издржавање жене. — 62 Обнова парнице. — 63 Извршење у току. — 64 Гробница. Крађа. — 65 Крађа. — 66 Одговорност власника вршалице. — 67 Одговорност родитеља за штету који почиње деца. — 68 Димњичарска пристојба. — 69 Заплена ствари брачних другова. — 70 Спорове по чл. 5 Уредбе о. л. з. д. коначно решава Окружни суд. — 71 Свештеничке принадлежности. Општ. буџет. — 72 Искључен правни лек у извршном поступку (поништење дражбе). — 73 Платни налог. — 74 Трошак по Закону о земљи, књигама. — 75 Недостатак пуномоћи. — 76 Роба штетна по здравље. — 77 Мировање. — 78 Предбележбу одређује парн. суд. — 79 Почетак застаре у бракор. парницама. — 80 Услов одређења извршења. — 81 Овлаштење старатеља секвестра на вођење парнице. — 82 Укидање имовне заједнице. — 83 Сведок-сродник. — 94 Општ. чувар коња. — 85 Вредност у маличном поступку. — 86 Застара тужбе у бракоразв. парницама. — 87 Принадлежности пољопривр. чељадета. — 88 Празник странке. — 89 Правни лек против распоредног решења. — 90 Доказивање од стране старатеља (§ 124 извр. пост.) — 91 Надлежност за обнову. — 92 Пуномоћник и његове радње (признање). — 93 Релипитација. — 94 Куповање шиваће машине на отплату. — 95 Преглед крви.

Никола Пахоруков, инсп. Мин. Правде
Београд.

НОВИ САД

У ИМЕ ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА ПЕТРА II.
по милости Божјој и вољи народној Краља Југославије
Краљевски Намесници

на приједлог Бана бановине Хрватске, а на основу §-а 15 став
4 Уредбе о бановини Хрватској прописују

УРЕДБУ

о изменама и допунама закон. чл. XXXI: 1894 о брачном
праву за подручја среских судова у Чаковцу и Прелогу.

Члан 1. Први став §-а 29 зак. чл. XXXI: 1894 о брачном
праву мијења се за подручја среских судова у Чаковцу и Пре-
логу и гласи:

Брак се може склопити или пред надлежним духовним
пастиром или пред грађанским чиновником.

Члан 2. Бракови, који су на подручју среских судова у
Чаковцу и Прелогу склопљени у времену од 23 липња 1928
године, па до дана, кад ова уредба ступи на снагу, без одр-
жавања битног законског облика вјенчања (§§ и 28 до 41 зак.
чл. XXXI: 1894) само пред надлежним духовним пастиром на
начин прописан за његову вјероисповест, а иначе није постојала
никаква законска запрека, оглашују се правоснажнима, а при-
знају им се и за прошло вријеме све законске последице пра-
воснажних бракова.

Члан 3. Ова уредба ступа на снагу на дан, кад буде об-
јављена у „Народним новинама“ у Загребу.

Од тога дана престају вриједити сви законски прописи,
који су у противности с овом уредбом

28 студенога 1939 године

Београд

Бан бановине Хрватске

Др. Иван Субашић, в. р.

Павле, в. р.

Др. Станковић, в. р.

Др. Перовић, в. р.

(Обнародовано у „Народним новинама“ од 7 XII 1939 го-
дине број 277.)

Ур. Д. 07/304

Првостепени суд, Окружни суд у С., одбио је ту-
житеља са тужбом, и осудио да плати трошкове, а при-
зивни суд, Апелациони суд у Новом Саду, одбио је при-
зив тужитељев, пресуду првостепенога суда потврдио и
тужитеља осудио да плати трошкове.

Није основана ревизиска жалба тужитељева да је
призивни суд повредио правне прописе. Призивни је суд
правилно изрекао да су лицитанти споразумом о одуста-
јању неких лицитаната од лицитације, ишли за осујеће-
њем законскога тока и успеха лицитације и да из так-
вога против законитога споразума, не могу у погледу
остваривања својих узајамних потраживања тражити суд-
ску помоћ.

Нови Сад, 23 октобра 1939 године.

57.

*Шта све треба да установи суд у парници ради
награде за прековремени рад?*

(Ас. у Новом Саду, 980-939).

Апелациони суд у Новом Саду, као ревизиони суд
разрешава пресуду призивног суда и упућује призивни
суд да након спроведеног доказног поступка донесе нову
одлуку, која има да реши и то која странка треба да
сноси ревизионе трошкове.

Ревизиони трошка за тужену установљује се у сво-
ти од 820 динара.

Разлози: Тужени се у својој правовременој ревизи-
оној молби жали, да је призивни суд погрешно оценио
својство намештења и рада тужитељева с обзиром на
његове квалификације и на врсту послова које је обавио,
затим да је неправилно утврђење чињеничког стања у
погледу постојања и количине прековременог рада, — и
коначно да је призивни суд пропустио оценити тужени-
ков приговор, да је тужитељ изгубио право да потражу-
је припадљности за прековремени рад, зато што није
себи то право резервисао.

Ревизионој молби тужениковој ваљало је дати места из следећих разлога:

1) За оцену питања, да ли је тужитељ обављао послове више врсте у смислу прописа § 3 зак. о заштити радн. од важности је, осим околности утврђених у нападнутој призивној пресуди, још и чињеничко питање: да ли је тужитељ обављао послове више врсте с обзиром на врсту његовога рада, те каква је квалификација потребна односно захтевана за такво упослење и обављање таквога рада; при том није од важности врста намештења, него врста посла.

2) За оцену питања, да ли је тужитељ с обзиром на праксу Касационог суда одељење Б. у Новом Саду као и досадашњу праксу овога Апелационог као ревизионог суда, изгубио право да накнадно потражује ове припадности, — од важности су чињеничке околности из којих се даје закључити: да ли је тужитељ приликом свога иступања из службе био спречен да том приликом оствари свој захтев, у колико га није том приликом остварио, односно да ли су приликом иступања намештеникова из службе постојале такве околности да би за намештеника услед реализовања тога његовог потраживања могла настати материјална штета.

Пошто је призивни суд пропустио утврдити целокупно потребно чињеничко стање, ревизиони суд је темељем прописа II ст. § 543 зак. чл. I из 1911 године одлучио као у диспозитиву. Призивни суд ће у поновном поступку поред осталих за ствар важних чињеница имати да утврди нарочито још: да ли су послови које је тужитељ обављао послови више врсте, те каква је квалификација потребна односно захтевана за такво упослење и обављање таквога рада, па у колико би питање, да ли је тужитељев посао био посао више врсте у смислу прописа § 3 зак. о заштити радника, било за суд и после тога спорно, тада да затражи одлуку Министарства Социјалне Политике у смислу III ал. § 3 зак. о заштити

радника и то с обзиром на све утврђене чињеничке околности. Исто тако ће призивни суд имати да утврди: да ли је тужилац овом приликом кад је иступио из радње туженога, захтевао наплату за свој прековремени рад; а ако није, да ли су постојали тада какви оправдани било спољашњи било унутрашњи доказиви разлози, услед којих је тужилац могао бити спречен у томе, да своје потраживање доведе до формалнога израза.

На темељу тога чињеничког стања има призивни суд донети нову одлуку. Остале ревизионе жалбе постале су услед овакове одлуке ревизионог суда безпредметне.

О трошковима је одлучено по прописима IV. ст. § 543 применом III. ст. § 508 зак. чл. I-1911 године.

Нови Сад, 23 децембра 1939 године.

Вида: XIV. 85. — XVIII. 174. 250. — XIX. 22. 116.

58.

I. Истина, да чл. 52 Закона о Главној контроли каже, да су при решавању тражбених обезбеђења за суд обавезне констатације рачунског стања, — а о самој дужности накнаде установљене штете одлучује Главна контрола као рачунски суд. Но нигде није речено, да суд код којег се обезбеђење тражи, има исто дозвољити и онда, ако се то тражење оснива на таквим чињеницама, по којима одговорност лица, против кога се тражи обезбеђење, очевидно не постоји. — II. Општински бележник није наредбодавац по својој службеној дужности.

(Кс. у Новом Саду, Рек. 218-938).

Касациони суд ревизиони рекурс делимично уважава, те нападнути закључак делимично мења у погледу досуђених рекурсних трошкова тако, да се тим захтевом рекурент одбија; у осталом делу нападнути закључак одобрава.

Разлози: Окружни суд као рекурсни суд својим за-

кључком укинуо је закључак првостепеног суда и осудио молитеља предбележбе да плати рекурсне трошкове.

Овај закључак у целини напада молитељ шеф Месне контроле.

У овоме рекурсу наводи, да је Веће за расправу и разрешене општинских рачуна месне контроле установило одговорност бившег општинског бележника М. Ђ. за штету услед прекорачења буџетских кредита не на основу прописа § 84 закона о општинама, већ на основу чл. 109—117 закона о главној контроли, који не предвиђају материјалну одговорност само за наредбодавце и рачуно-полагаче, него и за сва остала лица, која су по својој службеној положају допринела, да се та штета учини. Одговорност споменутог општинског бележника оснива се на томе, што је он сулотписивао акта благајничке природе. Наводи даље, да се Окружни суд није смео упуштати у расправљање материјалне стране овога предмета, јер да то питање обзиром на чл. 52 и 83 закона о Главној контроли спада искључиво у надлежност Главне контроле. Овај рекурс у погледу брисања предбележбе Касациони суд није могао уважити из ових разлога:

Чл. 52 зак. о Главној контроли каже, да су при решавању тражбених обезбеђења за суд обавезне констатације рачунског стања. О самој дужности накнаде установљене штете одлучује, истина Главна контрола као рачунски суд.

Нигде није речено, да суд код којег се обезбеђење тражи, има исто дозволити и ако се то тражење оснива на таким чињеницама, по којима одговорност лица, ког се обезбеђење тражи, очевидно не постоји.

Како према пропису ст. 2 § 84 закона о општинама општински бележници са претседником општине потписују само акта деловођске службе, а не и благајничке, то општински бележник није наредбодавац по својој службеној дужности. Зато је одговорност бележника као наредбодавца очевидно неоснована. Месна контрола пак

тражила је својом молбом предбележбу против Б. као против наредбодавца. Због тога је Окружни суд ту молбу основано одбио.

Разлог у ревизионом рекурсу да у овом случају бележник одговара не као наредбодавац, већ што је по свом службеном положају допринео да се штета учини није се могао уважити, јер је сама месна контрола у молби навела да овде бележник одговара као наредбодавац, а није оснивала његову одговорност на којој другој повреди његове службене дужности.

Из тих разлога је Касациони суд II. степени закључак потврдио у мериторном делу.

Но како се овде ради о предбележби заложног права а у земљишно књижним стварима се трошкови не досуђују, то је у погледу трошка нападнути закључак измењен као у диспозитиву.

Нови Сад, 28 октобра 1939 године.

* * *
О Главној контроли види: IX. 130 и XII. 65.

По акту Министарства финансија буџетско одељење број 13319 од 25. XI. 1937 године: „право општинског бележника на потписивање у стварима благајне и наредбодавно право, у колико је по ранијим законским прописима постојало, — престало је ступањем на снагу Закона о општинама.“

59.

Код таквих уговора, код којих се у место поближег одређења времена за испуњење употреби израз „по могућности“, време испуњења установиће суд према постојећим околностима и према природи посла.

(Кс. у Новом Саду, Рев. 293-1939.)

Касациони суд ревизију тужених не уважава, док ревизију тужиље уважава призивну пресуду у нападнутом делу мења тако, да се менични платни налог издат 22 априла 1937 године Бр. Мен. 166-1937 од стране Окружног суда у Б., одржава у целости на снази.

Уједно се тужени осуђују солидарно да плате тужитељици, осим у платном налогу одређеног трошка, још у име првостепеног парничног трошка 2136 динара, у име позивног трошка 1590 динара и у име ревизијског трошка 440— динара, а у име идеалне таксе Државном Ерару 1045— динара и то све у року од 15 дана под претњом принудног извршења.

Образложење: Против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Бр. Пл. 195/38 од 16 новембра 1938 године поднели су ревизионо писмено како тужитељица тако и тужени.

Тужитељица у својој ревизионој молби молила је да се нападнута позивна пресуда у нападнутом делу преиначи тако, да се менични платни налог у целости одржи на снази, те тужени пресуде на плаћање свију досадашњих трошкова, а свој ревизијски разлог оснива на т. 4 § 597 гр. п. п. Наиме Апелациони суд установљује у нападнутој пресуди чињеницу да између ње и тужених постоји споразум, да тужени плаћају куповнину по могућности, а евентуални заостатак одмах по њезиној смрти, њезиној наследници. Из овог утврђења Апелациони суд произвео је неправилан правни закључак када је изрекао, да тужени према својој могућности имају плаћати тужитељици годишње 1000 динара, а није се држао оног правног правила, ако је рок плаћања временски неизвесно утврђен, рок плаћања има установити суд.

Према томе суд је морао у сврху установљења овог рока да процени, да ли је била овлаштена да тражи исплату целог заостатка куповне цене или пак не.

Тужени у свом ревизионом писмену молили су, да се позивна пресуда у нападнутом делу преиначи уз потврду првостепене пресуде, а своје ревизијске разлоге оснивају на повредама наведеним у § 597 тач. 3 и 4 гр. п. п. Повреду из тач. 3 § 597 гр. п. п. налазе у томе што се пресуда позивног суда оснива на чињеничкој претпоставци, која стоји у противречности са парничним

списима. Према исказима сведока В. Ј. и В. Ф. рок плаћања утврђен је тачно споразумом странака, а тај је рок: смрт тужиље, док међутим пресуда Апелационог суда наводи да је споразум гласио да куповину плаћа „по могућности“. Дакле ова чињенична претпоставка на којој се оснива нападнута пресуда у противречности је са парничним списима.

Због ове противречности настала је погрешна правна оцена ствари, када је позивни суд изрекао да су се странке споразумеле на оброчно плаћање, те пошто су по мишљењу суда у могућности да плаћају 1000 годишње, толико и пресудио.

Ревизиони разлог тужитељице је на закону основан, док ревизиони разлози тужених нису основани. Позивни суд је из тачно установљеног резултата доказног поступка, а то је на основу исказа преслушаних сведока и странака утврдио тачно као чињеницу да је међу странкама био споразум да тужени плаћају куповнину по могућности, те не постоји повреда из тач. 3 § 597 гр. п. п. како тужени тврде. Према томе како тужени нападају оцену доказа, а иста не може бити предметом ревизије, то је у том делу ревизиона молба неоснована.

Но неоснован је разлог тужених, да је суд погрешно правну ствар оценио, јер по сталној судској пракси, ако је рок плаћања временски неизвесно утврђен, рок плаћања има утврдити суд.

У конкретном случају купопродајни уговор међу странкама у погледу продаје куће сачињен је 25 октобра 1927 године. Није спорно да су тужени повремено од дана склапања правног посла, па све до 1934 године поред уговорене камате плаћали главницу, а да од тога времена од главнице тужени ништа нису отплаћивали.

Није спорно да тужиља данас нема никаквог иметка, те да је упућена на издржавање из заостатка куповнине, док тужени данас имају кућу, 2 јутра винограда и 2 јутра оранице чији је приход годишњи близу 8000— динара.

Како су тужени купопродајни уговор сачинили још 1927 године, дакле пре 12 година, те како им годишњи приход изнаша око 8000 динара, те како се ради о заостатку своте од 18.000 динара; Касациони суд налази, држећи се напред наведене судске праксе да су тужени у могућности данас да тужиљи исплате тај остатак било путем прихода, било путем зајма на њихове некретнине, то пошто је позивни суд материјално право повредио на штету тужитељице установивши делимичну могућност исплате, ревизиона молба исте је оправдана, док ревизиона молба тужених неоснована, ради чега је ваљало додати пресуду као у тевору.

Изрека о ревизионом и парничком трошку оснива се на § 143 и 152 гр. п. п.

Нови Сад, 14 новембра 1939 године.

60.

Мане, које се покажу приликом примања робе, према пропису из §-а 347 став други Трг. закона, купац је овлашћен дати установити путем стручњачког увиђаја. Закон не тражи, да се то врши путем судског увиђаја, или путем судских стручњака, ниш стручњака одређених по суду. Важно је, да мане установе стручњаци.

(Кс. у Новом Саду, Рев. 863-935).

61.

Парнице, чији је предмет привремено супружанско издржавање, јесте чисто имовинско-правно потраживање, па ако вредност спора не премаша вредност од 12.000 динара, надлежан је Срески суд, пошто код пресуђивања, да ли је захтев имовинско правни или не, не долази у обзир основ потраживања, него природа самог потраживања.

(Кс. у Новом Саду, Рев. 43-1936).

62.

1. Обнови против пресуде због изостанка има места под истим условима, под којима јој има места и против

сваке пресуде, донесене на основу контрадикторне расправе. — II. Обнова се има одбити, ако тужитељ не докаже, да без своје кривице није био у могућности, да пронађе још пре доношења пресуде због изостанка, доказе на које се позива у обновљеној парници.

(Кс. у Новом Саду, Рев. 317-1939).

*

Тужитељ је у обновној тужби навео, да је састављајући биланс за прошлу годину, нашао своју стару пословну књигу, у којој су се налазиле исправе и признанице, према којима он дугује туженоме на рачун куповнине само 6700 дин. а не 9000 динара.

63.

Извршење је у шоку (чл. 27 Уредбе о увођењу закона о извршењу и обезбеђењу) моментом подношења молбе, којом се тражи извршење.

(Кс. у Новом Саду, Рек. 168-1939).

*

Види: ХХ. 22.

64.

Правно је правило, да приватна лица не могу додуше на гроб стећи право власништва, али могу стећи право употребе све докле, док се гробље, расположењем власти као таково не укине, односно док то право било из других којих разлога не престане. Према томе мора се сматрати, да је гроб, као и све покретне ствари које се у њему налазе, у поседу онога, који је стекао право употребе дотичног гроба. Није дакле тачно, да се ствари, које су оптуженици протуправно присвојили са леша, нису налазиле ни у чијем поседу и да се зато на тим стварима није могло извршити дело крађе.

(Кс. у Новом Саду, Кре. 282-1938).

65.

Оптуженик је седам низова дувана одрешио са канапа у оштећениковој шуци и ставио га на патос у на-

мери да његовим присвајањем прибави себи протуправну имовинску корист. Опшуженик је дакле мењајући положај дувана на напред описани начин и у напред наведеној намери већ располагао њиме, као са својим, те је тако довршио дело крађе, без обзира на то, што дуван још није био ставио у џак, односно, што га није био изнео из шупе. Окружни суд је према томе повредио материјални закон из §-а 337 бр. 2 Скри када је узео, да је дело остало у покушају у смислу §-а 31 Кр. з.

(Кс. у Новом Саду, Кре. 298-1938).

66.

Власник вршалице одговара по начелима објективне одговорности само у погледу озледе или усмрћења лица, док код штете причињене пожаром одговорност власника вршалице зависи од његове кривице, т. ј. ако је пожар настао услед каква дела непажње или пропуста власника вршалице.

(Кс. у Новом Саду, Рев. 906-1936).

Поводом ревизије туженог I реда укида се у погледу њега пресуда призивног суда, те се ствар враћа призивном суду ради наставка поступка и доношења нове одлуке.

Разлози: Тужилац тражи накнаду штете од тужених као власника вршаће машине, јер му је приликом вршидбе изгорело жито.

Првостепени суд се осудио I и II туженог као власнике вршаћег строја ставши на становиште, да се ова ствар има решити по начелима објективне одговорности, јер је вршаћи строј теран парним локобилном опасан погон, па су тужени требали доказати да је ова врста настала кривицом тужитеља или трећих лица, а то тужени нису учинили.

Призивни је суд ову пресуду одобрио из истих разлога, а поред тога и зато, што тужени нису тражили у призиву, да призивни суд установи ново чињенично стање.

Ову призивну пресуду напао је у својој ревизији тужени I реда због повреде формалног права, почињена тиме, што је призивни суд пропустио да установи друго чињенично стање и ако су тужени у призиву то тражили.

Ова је жалба основана.

Становиште ниших судова у погледу објективне одговорности код парних вршилаца тачно је у погледу озледа или усмрћена лица.

Код штете пак услед пожара одговорност власника такве вршалице зависи од његове кривице, ако је пожар настао услед каква дела непажње, или пропуста власника вршаћег строја.

Тужитељ је тврдио, да је ватра настала на точку елеватора.

Првостепени суд је то установио, а призивни суд примио.

Но тужени је још у одговору на тужбу тврдио, да је пре почетка вршења точак намазао, а и понудио стручњака, да ватра на том точку не може настати.

Првостепени суд је сведоке преслушао.

Сведоци Д., Ч. и Р. према записнику под 15 исказали су у корист тужених, но суд њихов исказ није ценио. Стручњака није ни саслушао.

Како су се тужени због тога још у призиву жалити, то је морао Касациони суд призивну пресуду укинути, те ће призивни суд у наставном поступку имати уклонити истакнути недостатак, а затим донети нову одлуку придржавајући се истакнутог правног становишта овога суда, као одлучити и о трошку ревизијског поступка.

У Новом Саду, 26 октобра 1939 године.

Види: X. 59. — XI. 26. * * *

67.

Родитељи одговарају за штету, коју почине и старија деца, ако су занемарили надзор над том децом, па

је последица тога занемарења дело деце, из којег је настала штета. (Кс. у Новом Саду, Рев. 834-1935).

Ревизија тужених се уважава, нападнута пресуда мења тако, да се тужитељ са тужбом одбија.

Уједно се тужитељ осуђује да плати туженима у име првостепеног парничног трошка 290 динара, призивног 102 динара, и у име ревизијског трошка износ од 210 динара, све то у року од 15 дана под претњом принудног извршења.

Образложење: Призивну пресуду нападају ревизијом тужени из разлога, што су они пресуђени у својој особи, а тужени су као очеви своје малодобне деце, те би се требало решавати само о обвези њихове деце на накнаду штете.

Тужени налазе у томе ништавост означену у тач. 9 § 571 Гр. п. п.

Ова жалба није основана, јер се из образложења тужбе види, да тужитељ тражи накнаду штете од тужених зато, што починитељи, њихова малодобна деца живе код својих родитеља, тужених, и за њих привређују. Из тог се пак види, да тужитељ управо тужи родитеља.

Тужени нападају, даље, призивну пресуду и на основу ревизијског разлога из тач. 4, § 597 Гр. п. п.

Тај разлог налазе тужени у томе, што је призивни суд изрекао пресуду на основу § 1309 а. г. з. а тај пропис се не може на њих применити, јер њихови синови, починитељи, су већ стари 15, односно 16 година, дакле нису деца испод 7 година, за коју само имају родителски да одговарају.

Није основано становиште тужених да родитељи одговарају само за дела деце старе испод 7 година.

Одговарају родитељи и за старију децу, ако су занемарили надзор над том децом, те је последица тога занемарења дело деце, из којег је настала штета, како је то изречено у § 1909 а. г. з.

У овом пак конкретном случају према установљењу

призивног суда малодобна деца тужених, стара 15 односно 16 година, дочекали су тужитеља и нанели му телесне повреде приликом туче у 23 сата у ноћи, а пре тога су били у гостионици.

Призивни суд сматра, да су очеви пропустили надзор над том својом децом, кад су им дозволили да после 8 сати увече иду по улици и ако у то доба ван куће нису имали посла.

Ово становиште није основано, јер из тога, што су деца отишла од куће и остала ван куће и после 8 сати увече, родитељи нису могли предвидети, да ће доћи и до наведене туче, јер туча није редовна последица таког изостанка. Зато се не може сматрати, да је до наведеног оштећења дошло услед пропуштеног родитељског надзора.

Стога се у пресуди призивног суда налази повреда материјалног права.

Како се пак у случају кад се странка жали због ревизијског разлога из тач. 4) § 597 Гр. п. п. узима у обзир и она повреда материјалног права на коју странка изреком ни не упућује, то је Касациони суд уважао овај ревизијски разлог из тач. 4 § 597 Гр. п. п. те је пресуду призивног суда променио и тужбу одбио.

Пресуда о трошковима се оснива на § 143 и 152 Гр. п. п.

Нови Сад, 21 октобра 1939 године.

* * *

Види: Х. 35.

68.

По Правилнику о вршењу димњичарског заната, општина је дужна да од приватника наплаћује димњичарске пристојбе, и да их месечно исплаћује димњичарима. Ако општина ту дужност не ће да врши или ју не врши како треба, димњичар се може жалити надзорној власти, да ју присили на вршење дужности, или може да тражи наплату од општине с наслова накнаде штете.

(Кс. у Н. Саду, Рев. 799-1938).

Ревизија тужитеља сене уважава и нападнута пресуда призивног суда се потврђује.

Образложење: Тужитељ тражи, да се тужена општина пресуди да му плати утужену своту у име заостатка дужне таксе за чишћење димњака на територији те општине.

Општина се томе захтеву противи, јер да тужитељ није био њезин намештеник, па не може од ње ни плату тражити.

Иначе признаје, да је општина требала убирати од појединих власника кућа пристојбе које су припадале тужитељу за чишћења димњака и то на начин, како се убиру јавне дажбине с обзиром на измене Правилника о вршењу димњичарског заната од 11 марта 1927 бр. 3967 у Службеним Новинама од 22 марта 1927, односно с обзиром на правилник за вршење димњичарског заната Кр. банске Управе од 12 јуна 1931 број VIII. 9681/931 у Бановинским Службеним новинама од 28 јуна 1931.

Тврди даље, да је она тужитељу и дала оно што је убрала, па чак и предујмове на рачун још неубраних свота.

Првостепени суд је тужбу одбио установивши, да је општина оно што је заиста убрала, тужитељу и предала; за оно пак што општина није убрала тужитељ треба да се жали надзорној општинској власти због невршења дужности, а не може тражити, да му неубране своте општина плати из својих средстава, јер неубране принадлежности не терере буџет општине.

Ову је пресуду призивни суд потврдио у ствари из истих разлога.

Пресуду призивног суда напада тужитељ у својој ревизији на основу ревизијског разлога из тач. 4 § 597 Грпп. јер да је суд погрешно, кад је стао на становиште, да му је општина дужна платити само оно, што је стварно убрала од његових пристојба, а гледе онога, што није убрала, да се он има жалити надлежној вишој власти; то становиште да је погрешно зато, што нема прописа, да

би он у овој ствари морао покренути најпре административни поступак.

Ова се жалба није могла уважити из ових разлога:

Истина је, да је неведеним правилником прописано, да општина има димњичарске пристојбе од приватника наплаћивати, те их димњичарима месечно исплаћивати.

Но тим прописом није општина обвезана, да димњичаре пристојбе исплаћује из својих средстава.

Њојзи је наложена дужност, да те пристојбе убире и димњичару месечно исплаћује.

Ако она ту дужност неће да врши, или ју не врши како треба, може се димњичар жалити надзорној власти, да ју на вршење дужности присили.

У сваком пак случају може димњичар и путем суда тражити, да му општина изда оно што је убрала. Но тужитељ је то добио.

Гледе оног пак што општина није убрала, има тужитељ право и судским путем да тражи од општине наплату али с наслова накнаде штете, која му је настала услед невршења дужности са стране општине.

Тужитељ на тој основи наплату тужене своте није тражио, те није ни расправљано о томе, да ли се може тужена обвезати да тражену своту плати тужитељу по начелима одговорности за накнаду штете.

У Новом Саду, 2 новембра 1939 године.

69.

У погледу оних ствари које се затеку у заједничком поседу мужа и жене, и које по својој природи не служе искључиво жени за употребу, презумција је, да оне нису женина, него мужевљева својина; оборити ову претпоставку односно доказати то, да те ствари сачињавају посебну имовину женину односно да су набављене из новца који је сачињавао посебну имовину женину, има онај, ко то тврди.

(Кс. у Новом Саду, Рев. 683-1935).

Касациони суд ревизију туженог не уважава, нападнута пресуду позивног суда потврђује и обавезује туженог да плати тужиоцу у року од 15 дана под претњом извршења на име ревизиских трошкова 315 динара.

Жалбу туженог у погледу изреке о парничним и позивним трошковима одбацује.

Образложење: Тужилац је тражио, да се у препису пленидбеног записника наведене покретнине изузму испод оврхе коју је водио садашњи тужени против супруге тужиоца јер да се за дуг једног брачног друга не може запленивати имовина другог брачног друга ни као посебна имовина ни као заједничка тековина.

Првостепени суд је у ставци 7 и 8 пленидбеног записника назначене покретнине изузео од извршења, а од покретнина наведених у ставци 6 изузео је само половину (7 комада свиња), налазећи да су првопоменуте ствари посебна имовина тужиоца а другопоменуте заједничка тековина тужиоца и његове супруге.

Поводом позива обеју странака позивни је суд дао места позиву тужиоца тако, да је и осталих 8 заплениених свиња излучио испод извршења, јер да тужени није доказао, ни вероватним учинио, да су упитне свиње посебна имовина жене тужиоцеве (извршенице) а да се тек после смрти једног од брачних другова или развода брака може утврдити шта коме од заједничке тековине припада.

Против те пресуде уложио је ревизију тужени предлажући да се нападнута пресуда преиначи тако, да се тужба тужиоца у погледу половине утужених ствари одбије и тужитељ обвезе на снашање парничних, позивних и ревизијских трошкова.

Своју ревизију заснива једино на том основу да је ствар погрешно правно оцењена (§ 597 т. 4 Гр. п. п.), која је у супрот установљења да су заплениене покретнине заједничка тековина тужиоца и извршенице (његове супруге) ипак све заплениене предмете дакле и половину,

која сачињава заједничку тековину, излучио погрешно испод извршења.

У овој, правној ствари је дакле спорно, да ли се на покретнине које су стечене за трајања брака а којима је располагао тужитељ, односно да ли се на половицу покретнина које спадају у заједничку тековину, може водити извршење у овом случају против жене тужиоцеве.

Касациони суд размотривши ревизију туженог налази да је иста неоснована.

Правни је наиме пропис, да у погледу покретнина, које су стечене за време трајања брака (а то је у овом случају неспорно), — право управљања и располагања припада мужу.

Како тужени није доказао, да би заплениени предмети били набављени или купљени из новца односно имовине која сачињава посебно власништво жене тужиоцеве или да преставља њену посебну имовину, те пошто се, док постоји брак, не може водити (ни на заједничку тековину) оврха на такве предмете, гледе којих мужу припада право руковања и располагања, а пошто се овде не ради о предметима које су у смислу § 49 зак. чл. LX:1881 по свом очитом одређењу и обичају намењене жени, — ваљало је ревизију туженог, јер не предлеже разлози из § 597 т. 4 Гр. п. п., да се позивна пресуда преиначи, исту у целости потврдити.

С обзиром на горње правно стајалиште Касационог суда сви остали ревизијски разлози су беспредметни, па и онај недозвољени новум (§ 598 Гр. п. п.) да није тобоже доказано власништво и идентитет заплениених покретнина, који је навод тек у ревизији истакао.

Што се тиче жалбе ради парничних и позивних трошкова исту је ваљало одбацити у смислу § 622 Грпп, јер није удовољено ревизији према чему се управо ради о рекурсу против одлуке другостепеног суда о парничним трошковима, где нема места жалби на трећу инстанцију.

Ревизијски трошак досуђен је тужиоцу по §§ 143 и 152 Грпп.

Нови Сад, 29 новембра 1939 године.

Види: књ. XIX сл. 185 са тамо означеном праксом, као и случај 72.

70.

Против одлуке Окружног суда, донесене о спору по чл. 5 Уредбе о л. в. д. од 27 септембра 1936 године нема места даљем правном леку.

(Кс. у Н. Саду, Рек. 278-939.)

Касациони суд рекурс дужника Др. В. Ј. из службене дужности одбацује.

Образложење: Како се у конкретном случају ради о спору по чл. 5 Уредбе о ликвидацији земљорадничких дугова од 25 септембра 1936 године;

како надаље у смислу чл. 18 (2) Правилника за извршење поменуте Уредбе, спорове по члану 5 Уредбе решавају Срески судови по ванпарничном поступку, сходно двема последњим реченицама члана 54 Уредбе, те како је напослетку према последњим двема реченицама чл. 54 Уредбе, по тим споровима одлука Окружног суда коначна и против ње нема места правом леку — то је рекурс дужника против коначне одлуке Окружног као рекурсног на Касациони суд, као недопуштен ваљало одбацити.

Нови Сад, 20 новембра 1939 године.

71.

Решавање о свештеничким припадностима, у колико је спорна њихова висина, спада у надлежност административних власти. — II. Општинским буџетом се не могу стећи ни изгубити права, која неком лицу припадају по закону или по уговору.

(Кс. у Новом Саду, Рев 634-1937.)

Касациони суд, поводом ревизије тужене, на основу § 572 и § 571 т. 6 Гр. п. п. нападнуту пресуду прививног суда као и поступак, који је истој претходио, укида као ништаван, те тужбу одбацује.

Уједно се тужитељ осуђује да плати туженој на име првостепеног парничног трошка 359 динара, на име прививног трошка 290 динара и на име ревизијског трошка 321 динара у року од 15 дана под претњом принудног извршења.

Образложење: Против пресуде Окружног суда као прививног суда у Н. Бр Пл. 1432/1936 од 8 априла 1937 г. поднела је ревизионо писмено тужена, а са разлога из т. 6 § 571 Грпп., јер да је иста пресуда ништавна, пошто је у овој парници пресуђено о ствари, у погледу које редовни правни пут није допуштен, пошто се у овој парници ради о свештеничкој припадности, а у споровима такве природе надлежне су административне власти. Овај разлог ревизионог писмена на закону је основан.

Тужитељ је поднео тужбу против тужене да му иста дугује као свештенику на име остатка неисплаћених припадности 5.000 динара и 50 пара. У својој тужби наводи да је тужена 1932 довела буџет, који је одобрен по Банској Управи у ком је иста свота предвиђена. Уједно је навео да је иста свота на основу одлуке Општинског одбора 4 јула 1932 године, а која је одлука правомоћна, посебно установљена. То како се ради само о исплати за исту ствар надлежан је суд.

Тужена напротив тврди да се није обвезала на давање утужене своте, те је порицала да је довела правомоћно решење по коме је тужитељу имала исплатити утужену своту.

Правно је правило да се буџетом не могу стећи нити изгубити права, која неком лицу по закону или по неком уговору припадају.

У конкретном случају није спорно међу странкама да је тужена у буџет за 1932, а који је одобрен по Бан-

ској управи унела тужитељу повишицу од 20.000 динара у место раније припадајућих 3750 динара, као и то да је тужена из тога буџета тужитељу исплатила 14 999 динара и 50 пара, док утужену своту није.

Касациони суд налази, да одлука Општинског одбора од 4 јула 1932 године није таква, која би обвезивала тужену на исплату утужене своте, него је то само образложење за издатке под став 23 и 24 позиције II за буџет 1932 године тужене општине.

Па, како Општину у конкретном случају би везивала само правомоћна одлука, којом се обвезује тужитељу повишене припадности исплатити, те како иста не постоји, те како је према томе спорна висина, која тужитељу припада, за коју је надлежна административна власт, постоји ништавост из § 571 т. 6 Гр. п. п., то је ваљало на основу напред наведеног донети расположење као у диспозитиву.

Изрека о ревизионим трошковима оснива се на § 143 и 152 Гр. п. п.

Нови Сад, 16 новембра 1939 године.

72.

Против решења II. ст. суда у предмету поништења дражбе и депоновања на дражби утеклог новца у судски депозит, по § 40 зак. чл. LIV:1912 нема места ушоку на трећестепени суд.

(Кс. у Новом Саду, Рек. II. 122-1939.)

73.

У смислу ст. 2. § 37 Уводног закона за Грп. парница, настала поводом контрадикције дата против плаћеног налога, има се справљати по новом Грп.

(Кс. у Новом Саду, Рек. II. 143-1939.)

74.

Закон о земљ. књ. дозвољава досуђење трошка рекурсног поступка само у случају §-а 117 Зак. из чега следи да у осталим случајевима се не може досудити трошак.

(Кс. у Новом Саду, Рек. I. 88-1939.)

75.

Ако тужитељ односно његов правозаступник у датом им року не поднесу оверену пуномоћ, па услед тога I ст суд тужбу одбаца у смислу §-а 139 Грп. онда се рекурс против закључка рекурсног суда има одбацити по § 617 Грп. као недопуштен, јер тужитељ не може поднети рекурс по адвокату који није ваљано опуномоћен,

(Кс. у Новом Саду, Рек. II 155-1939.)

*

Касациони суд је сматрао, да је рекурс поднесен од неовлаштеног лица пошто формални недостатак (неписмено истављена пуномоћ) тужитељ није отклонио у одређеном му року.

76.

Купац није дужан преузети робу, ако је она штетна по здравље, па је због тога забрањено продавање оваке робе.

(Кс. у Новом Саду, Рек. II 141-1939.)

77.

§ 232 Грп. изречно предвиђа, да се поступак не може преузети пре истека 3 месеца од дана мировања поступка. Ово преузимање поступка не може да уследи ни на начин да тужитељ повуче тужбу по предмету који је мировао и да унутар тога рока поднесе нову тужбу.

(Кс. у Новом Саду, Рек. I 124-1939.)

78.

Предбележбу заложног права на основу пресуде може доеволити само парнични суд, а не земљишнокњижни суд.

(Кс. у Новом Саду, Рек. II 289-1938.)

79.

По §-у 83 ал. 1 Закона о брачном праву, у случају §-а 80 истог закона, тужба се не може покренути само за 6 месеци од онога дана, кога је брачни друг сазнао за кривицу брачног друга.

(Кс. у Н. Саду, Рев. 598-1936.)

80.

Не може се одредити принудно извршење, ако обвезаноме на плаћање издржавања није уручен онај закључак Сирочидског стола, на основу којег се тражи извршење.

(Кс. у Новом Саду, Рек. II 322-1937.)

81.

По сталној судској пракси која је заснована на правилном тумачењу од. III §-а 245 Зак. чл. LX: 1881, старатељ секвестра може да се овласти на вођење оних парница, које су у тесној вези са управљањем додичног имања.

(Кс. у Новом Саду, Рек. 90-1939.)

82.

Правно је правило, да укидање заједнице могу тражити само власници некретнина.

(Кс. у Новом Саду, Рев II 150-1935.)

*

Види: III, 38, 74, 102, — V, 89, — VII, 71, 100, 108, — VIII, 60, 143, — IX, 8, 62, — X, 68, 93, — XI, 123, — XII, 19, 76, 84, — XIII, 67, — XIV, 46, 112, 156, 177, — XV, 134, XVIII, 116, 117, 180, 241, 259, 260, — XIX, 27, 55, 107, 169.

83.

Сродство, само по себи не чини сметњу, да се неко преслуша као сведок. Ако суд одбије да преслуша сведока због сродства, на околност која је битна по решење спора, чини повреду из §-а 597 тач. 2 Грп.

(Кс. у Новом Саду, Рек. II 153-1937.)

84.

По општинском претставништву изабрани општински чувар коња, има се сматрати општинским органом.

(Кс. у Новом Саду, Рек. II 130-1939.)

85.

По тужитељу назначена вредност спора (§ 56 Грп.) меродавна је у смислу §-а 543 Грп. за примену или непримену маличног поступка, јер ју тужени није оспорио пре него што се упустио у расправљање о самој ствари, а без приговора туженика у наведеном стадију поступка, суд није овлаштен, да по званичној дужности испитује и утврђује исправност вредности означене по тужиоцу. (Кс. у Новом Саду, Рек. II 264-1938.)

*

Исто под бр. Рек. I 121-1939.

86.

Застара тужбе, покренуте на основу тач. а) §-а 80 Закона о брачном праву, што је тужена пријавила тужитеља ради злочина покушаја убиства, почиње тећи од дана, када је тужитељ сазнао за пријаву, а то је кад је први пут саслушан код претстојништва градске полиције, а не кад га је саслушао истражни судија.

(Кс. у Новом Саду, Рев. II 319-1939.)

87.

Потраживање припадности пољопривредног чедета (§ 62 зак. чл XLV: 1907) не спада пред редовни суд, већ пред административну власт.

(Кс. у Новом Саду, Рев. II 339-1939.)

88.

Не може се уважити ревизијски разлог, да се није могла донети пресуда у смислу §-а 538 одељ. 2 Грп.

јер је тужени као јеврејин био позван на дан, када је био јеврејски празник „Јон Кишур“, пошто та околност суду у опште није била позната, а тужени, и ако је за то имао довољно времена, није пријавио суду, да је јеврејин. Одржање расправе на празник које странке, није ништавост. (Кс. у Новом Саду, Рев. II 675-1935.)

89.

Према извештају Среског суда у А. од 7 марта 1939 год бр. И. 770-36 није се могло установити, да ли је побијано распоредно решење стављено странкама на увид у судској писарници. Зато у конкретном случају за поднашање рекурса против распоредног решења не вреди прописи §-а 199 старог Извршног закона, него је Држ. ерар могао уток поднети у року од 8 дана од уручења нападнутог решења, како га је стварно и предао. Зато Окружни суд није могао уток као задоцњено предат одбацивши, него га је имао узети у мериторно разматрање, на што је овим касационим закључком и упућен. (Кс. у Новом Саду, Рек. 107-1939.)

90.

Решење којим је суд на основу §-а 124 зак. чл LX: 1881 поставио старатеља и овластио га, да оствари заплeњено потраживање, доказ је само за активну легитимацију, а не за постојање потраживања. Према томе у случају порицања постојања тражбине, суд има да утврди, да ли постоји потраживање и у којој висини. (Кс. у Новом Саду, Г. II 88-1934.)

91.

По §-у 626 Грп. тужба ради обновљења подноси се, по правилу парничном суду првог степена, а суду вишег степена само онда, кад се разлог побијања тиче само тога вишег суда. Према томе за надлежност суда ме-

родавно је то: да ли се разлог побијања односи само на пресуду прве инстанције. У првом случају надлежна је виша, а другом нижа инстанција. Када ревизијски и призивни суд суди на основу чињеничних утврђења I. ст. суда, то за тужбу за обновљење није надлежан ревизијски суд, и ако по туженога неповољно решење садржи и ревизијска пресуда. (Кс. у Новом Саду, Пк. I 1-1939.)

Касациони суд тужбу туженога за обнављање парнице одбацује по службеној дужности.

Образложење: У основној парници поступајући Окружни суд у С., осудио је туженог, да тужитељици плати Динара 218.736-90 са 8% камата од 1 јула 1933 године до исплате, као и парничне трошкове. Ова осудна пресуда заснована је на томе, да је тужени код тужиоца узео зајам, који се водио у облику отвореног текућег рачуна, и да је тужени видео и изречно примио салдо, не приговарајући уобичајној висини и обрачунавању камата.

Апелациони суд одобрио је призивом побијаву пресуду Окружног суда из истих разлога који су наведени у образложењу првостепене пресуде, наиме, да је сам тужени признао својим писмом од 28 маја 1932 године, да су камате до 31 децембра 1928 године, урачунате, и пошто је тужени послати му обрачун изречно одобрио, па и зарачунавање по времену до тога дана вршених уплата, што се има сматрати равним са исплатом камата, то у погледу камата до 31 децембра 1928 год. не може више никаква приговора ставити.

Касациони суд није уважио ревизију туженог и одобрио пресуду призивног суда, наводећи у своје образложењу да је тужилац по туженоме уплаћене своте обрачунао на камате и о томе известио туженог, који је узео на знање, да је тужитељица ту уплату тако обрачунала, што значи, да је тужени пристао, да се уплата рачуна онако, како је то тужилац учинио, и туженоме саопштио.

Тужени тужбу ради обнављања подноси Касационом суду, као — по њему надлежном суду по §-у 626 Грпп.

По §-у 626 Грпп. тужба ради обновљења, подноси се по правилу парничном суду првог степена, а суда вишег степена само онда, кад се разлог побијања тиче само тога вишег суда. Према томе за надлежност суда меродавно је то, да ли се разлог за побијање односи само на пресуду више инстанције или на пресуду прве инстанције. У првом случају надлежна је виша, а у другом нижа инстанција.

Пошто су у датом случају ревизијски и прививни суд судили на основу чињеничних утврђења првостепеног суда, то за тужбу за обнављење није надлежан ревизијски суд, и ако по туженога неповољно решење садржи и ревизијска пресуда.

Из ових разлога ваљало је тужбу за обновљење одбацити по службеној дужности у смислу § 631 у вези са § 325 став. 2.

Нови Сад, 27 новембра 1939 године.

*

Види: V, 117, — X, 25, 69, 87, — XI, 68, — XII, 18, — XIV, 2, 91, 138, 152, — XV, 74 — XVI, 6, 84, — XVII, 3, 100, — XIX, 94, 265, 298.

92.

I. По старом Грпп. у питању парничног трошка, нема места ревизији. — II. По §-у 108 стр. Грпп. по пуномоћнику (који има неограничену пуномоћ) у оквиру пуномоћја извршене радње, па и дате изјаве, према противној странци се имају сматрати, као да их је сама странка извршила, односно учинила. — III. По §-а 265 стр. Грпп. у парници учињено признање може се опозвати, али по тачном тумачењу ове законске одредбе, да би признање повлачењем изгубило своје дејство, потребно је, да се бар то учини вероватним, да су странка или њезин правозаступник учинили признање под утицајем заблуде. (Кс. у Новом Саду, Рев. 842-1939.)

Касациони суд ревизиону молбу туженог одбацује по службеној дужности.

Разлози: На прививној расправи одржаној пред Апелационом судом у Новом Саду заступник тужитеља је свој тужбени захтев снизио на парничне трошкове, а заступник туженог је ово снижење узео на знање.

Услед оваквог стања ствари прививни суд је пресудом узео на знање снижење тужбе у погледу главног захтева, те је ставио ван снаге онај део првостепене пресуде, којим се одређује укидање имовне заједнице, а привив туженог у погледу I. ст. трошка није уважио, побијану пресуду одобрио, и обавезао тужиоца, да у року од 15 дана под претњом извршења плати туженом делимичне прививне и ревизионе трошкове.

Против ове пресуде прививног суда тужени улаже ревизиону молбу.

Ову ревизиону молбу је ваљало на основу одељ. 2 §-а 521 у вези са §-ом 529 Грпп. одбацити из службене дужности, пошто против пресуде прививног суда, — која у датом случају услед снижења тужбе на парничне трошкове, располаже само у погледу парничних трошкова у питању парничних трошкова нема места ревизији. Онај навод туженога изнесен у рев. молби, да његов адвокат није био овлаштен, да да пристанак на снижење тужбеног захтева на парничне трошкове, Касациони суд није могао уважити, јер по §-у 108 ст. Грпп. по опуномоћнику (који има пуномоћ без икаква ограничења) у оквиру пуномоћја извршене радње, па и дате изјаве, према противној странци се имају сматрати као да их је сама странка извршила односно учинила.

Истина да се по §-у 265 ст. Грпп. може опозвати у парници учињено признање, али по тачном смислу ове законске одредбе, да би признање повлачењем изгубило своје дејство, потребно је да се бар то учини вероватним, да је странка или њезин правозаступник учинили признање под утицајем заблуде, — што овде није случај.

Нови Сад, 27 новембра 1939 године.

93.

Релицитација има само ту последицу, да се укида основна лицитација, те је ранији купац дужан, да у смислу §-а 186 Закона о извршном поступку плати само одређену евентуалну диференцију куповне цене, у којој се диференцију урачунава по њему положена јамчевина.

(Кс. у Новом Саду, Рев. 618-1938.)

Касациони суд ревизију тужене уважава, пресуду Апелационог суда преиначује, тужитеља са тужбом одбија и осуђује га, да плати туженој у року од 15 дана под теретом принудног извршења у име трошкова пред првостепеним судом 1540 динара и у име трошкова пред призивним судом 698 динара.

Уједно осуђује тужитеља, да у истом року и под теретом истих правних последица плати туженој у име ревизијских трошкова 598 (пет стотина деведесет и осам) динара.

Образложење: Првостепени и призивни суд удовољили су у целости тужбеном захтеву налазећи у главном, да тужена није била добронамерни поседник на дражби купљене куће извршенице В. Р., јер је убијала доспелу најамнину, и ако није имала намеру, да удовољи дражбеним условима услед чега је односна кућа извршенице дошла на поновну дражбу (релицитацију), услед чега је постигнута мања куповна цена, него на првобитној дражби, на којој је тужена била досталац, па према томе, да јој не може припадати убрана кирија.

Против призивне пресуде поднела је ревизију тужена налазећи, да има недостатака у поступку (§ 597 т. 2 Грпп.), који су спречили, да се правна ствар испрпно претресе и темељно оцени, јер да није проведен доказ у сврху утврђења, да тужена има потраживање против В. П., односно и његовој правној следници В. Р. што, да би се могло установити увидом у З. К. ул. бр. 30 Општине Н.

Надаље се жали, да је правна ствар погрешно оце-

њена, када није узето усупрот закључку Окружног као рекурсног суда у П. бр. Пл. 27/1936 од 23-1-1936, да је немарни дражбени купац не тужена већ, Н. М. њен директор лично, па према томе, да тужиља бесправно држи њене акције и готов новац (кауцију), према чему, да јој припада право, да се са тужиљом обрачуна компензирајући убрану најамнину са својим папирима и готовим новцем до висине међусобних потраживања.

Сматра да предлеже ревизијски разлози из § 597 т. 2, 3 и 4 Грпп. и предлаже, да се у првом реду пресуде оба ниже степена суда укину и ствар врати првостепеном суду да донесе нову одлуку.

У другом реду пак предлаже, да се побијана пресуда преиначи и тужитељ с тужбом одбија, те пресуди на накнаду свих трошкова.

Касациони суд размотрив ревизију налази, да је у овом спору од одлучне важности та околност, да је у извршном предмету Државне Хипотекарне банке, главне филијале у Н. против В. Р. ради 98.929 дин. с. п. п. некретнине извршенице на овршној дражби дне 30 јуна 1933 достала као купац тужена за своту од 200.000 дин., и да је та дражба, како је ненападнуто утврдио у својој пресуди првостепени суд, постала правоснажном 3 новембра 1933 године.

Тужена је као дражбени купац неспорно за време од 1 јуна 1933 до 1 новембра исте године убрала у име најамнине на дражби продате куће утужену своту, коју је опет своту као своје потраживање запленила Држ. Хипотекарна банка, како то произлази из прикљученог тужби решења Среског суда у Н. од 18-1-1935 број И. 456/34.

Како је услед неиспуњења дражбених услова односна некретнина продата на поновној дражби дне 13 маја 1937 и то за своту 50.000 мању од куповнине постигнуте на првој дражби, те како је на првој дражби остала дражбени купац Држ. Хипотекарна банка, настаје спорно

питање, да ли убрана најамнина по туженој припада Држ. хипотекарној банци т. ј. тужиоцу.

У смислу § 1881 од 2 зак. чл. LX: 1881 иза дана јавне продаје доспела најамнина припада купцу.

Како је прва дражба одржана 30 јуна 1933, то и најамнина од 1 новембра 1933 припада купцу т. ј. туженој ово тим више, јер, како је горе истакнуто та је продаја постала и правоснажном.

Истина, да тужена није удовољила дражбеним условима, јер није куповну цену исплатила, но спроведена ре-лицитација има само ту последицу, да се основна лици-тација укида, те је ранији купац дужан само да плати у смислу § 186 И. п. одређену евентуалну диференцију куповне цене, у коју се диференцију урачувава по ранијем купцу положена јамчевина.

Према томе нема основа у закону, да би убрана најамнина зато, јер је по ранијем купцу купљени на дражби објект, дошао на поновну дражбу, припала новом дражбеном купцу поготово, кад је прва дражбена продаја постала, како је већ изложено, правомоћном.

Услед горњег правног стајалишта Касационог суда предлежи погрешна правна оцена ствари у пресуди призивног суда (§ 597 т. 4 Грп.), па је стога ваљало у смислу § 604 Грп. призивну пресуду преиначити и тужиоца с тужбом одбити.

Ревизијски трошак досуђен је по §§ 143 и 152 Грп.

Нови Сад, 25 октобра 1939 године.

94.

По наредби бр. 4172-916 М. Претс. о куповању шиваће машине на отплату, а која је наредбом број 4838 из 1917 М. Претс. протегнута и на куповање пољопривредних стројева на отплату, забрањено је продајцу, да узме меницу на име још недоспелих рата куповне цене. Свако утаначење, које се на штету купчеву коси са про-

писима те наредбе, ништавно је. Одредбе ове наредбе се не могу применити онда, ако је купац трговац обвезан на убележње фирме, или ако је посао за купца трговачки посао. (Кс. у Новом Саду, Рев. 216 939)

Услед ревизионе молбе туженога разрешава пресуду призивног суда и упућује тај суд на даљи поступак и доношење нове одлуке, у којој се има решити и о трошковима ревизиског поступка, који се установљавају за туженога у износу од 1200 динара.

Разлози: Утужена меница дата је за покриће отплате куповнине вршаћег строја. Према пропису § 2 наредбе од 8 децембра 1916 број М. Е. 4172-1916 забрањено је за такве отплате узимати меницу.

Према § 5 исте наредбе споразум противан тој наредби је ништаван.

Но према § 6 исте наредбе ови прописи не важе, ако је купац трговац, или ако је куповина за њега трговачки посао.

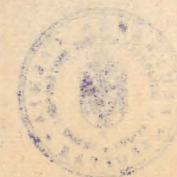
Ова је наредба протегнута и на куповање господарских стројева наредбом од 8 децембра 1917 године број 4839-1917 М. Е.

Призивну пресуду напада тужени због повреде и материјалног права.

У таквом случају Касациони суд мора да узме у обзир сваку повреду материјалног права, па и ону, коју странка не истиче.

Ако купац вршаћег строја у овом спору није убележени трговац нити би иначе куповина тога строја за њега била трговачки посао, онда меница не би имала вредности.

Како пак горњу чињеницу призивни суд није установио, то је Касациони суд поводом ревизије туженог морао призивну пресуду разрешити, те ће призивни суд у наставном поступку имати расправити и установити да ли постоје истакнуте чињенице и према томе донети нову одлуку.

Решење о ревизионом трошку се оснива на §§ 508 и 543 Гр. п. п.

У Новом Саду, 21 септембра 1939 године.

* * *

Цитиране наредбе види на корицама бр. 6 и 7 из 1939 год.
Види: XIX. 235.

95.

*Парница ради издржавања небрачног детета и до-
каз са прегледом крви.*

(Кс. у Новом Саду, Рев. II 449-1939.)

Касациони суд услед ревизије туженога пресуде ни-
жих судова укида и предмет враћа првостепеном суду на
даљи поступак и доношења нове одлуке.

Разлози: Тужор малолетнога ванбрачно рођеног Р.
Б. изнео је у тужби, да је тужени отац његовог штиће-
ника, јер је критично време имао сполнога односа са ма-
тером детињом т. ј. јануара месеца 1937 године. Тражио
је да се тужени осуди да је у име издржавања детета
дужан плаћати месечно 200 динара. Тужени је порекао,
да је са матером детета имао полнога односа и да би
дете било његово, а приговорио је и висини издржавања
које тужитељ тражи.

Првостепени суд, Срески суд у П., изрекао је да је
тужени отац детета и осудио га да до његове 15 године
плаћа у име издржавања по 200 дин. месечно. Призивни
суд, Окружни суд у П., одбио је призив туженога и по-
тврдио првостепену пресуду.

Тужени се у ревизионој молби жали између оста-
лога и због тога, што призивни суд није одредио доказ
прегледом крви његове и ванбрачнога детета, јер би се
тим прегледом несумњиво установило да он није отац.

Ваљало је обе пресуде нижих судова укинати и пред-
мет врати првостепеном суду да исходи мишљење Врхо-
вног санитетског савета у том погледу, да ли је према
средствима данашње медицинске науке путем прегледа

Кс. у. са/389

У издању Дра Нике Игњатовића, судије Касационог
суда у Новом Саду изашла је из штампе свеска 4 Мале збир-
ке судске праксе, у којој је саопштена Судска пракса из
наследног права II део. Цена 10 динара. Књига се може до-
бити код Уредништва овог листа и у овдашњим књижарама.

Трговински Закон (XXXVII: 1785 и LVII: 1908) са од-
носном судском праксом, у преводу Дра Нике Игњатовића,
судије Касационог суда у Новом Саду. У књизи је оштампан
и Закон о оснивању акционарских друштава на терито-
рији Баната, Бачке и Барање. Издање књижаре „Славија“
у Новом Саду, где се може добити књига укоричена у платно
уз цену од 50 динара.

Мала збирка судске праксе

Дра Нике Игњатовића, Касационог судије у Новом Саду

- Св. 1 Судска пракса из брачног права - - - Динара 10.—
- Св. 2 Судска пракса из брачно имовног права - Динара 10.—
- Св. 3 Судска пракса из наследног права I. део Динара 10.—
- Св. 4 Судска пракса из наследног права II. део Динара 10.—

Могу се добити код Уредништва овог листа.

У штампи је:

- Св. 5 Судска пракса из облигационог права I. део.